

Cursusleider met pompenpassie

Pomptechniek moet je vooral in de praktijk leren, maar dat kost tijd en daarmee geld.

De korte weg naar kennis is een cursus – vooral als de passie van de cursusleider voor extra inspiratie zorgt.

Joost van Kasteren *

“Na afloop van een cursus hoor ik vaak dat het een ‘technisch feestje’ was, omdat de cursisten hun hart konden ophalen aan pomptechniek. Dat doet me deugd. Het klinkt ambitieus, maar ik zie het als mijn missie om het niveau van de pomptechniek in Nederland en daarbuiten te verbeteren zodat er minder tijd, geld en energie wordt verspild.” Aan het woord is Jos Overschie, oprichter en directeur van Cursuscentrum Overschie in Naaldwijk en voor veel mensen inmiddels een begrip vanwege zijn passie voor pompen. Een passie die wordt geïllustreerd door een collectie van meer dan 400 boeken rondom pompen, waarvan de oudste dateert uit 1883. En door koffers vol pompen en – vaak kapotte – onderdelen, die hij trouw meesleept naar zijn cursussen. Ook in de door hemzelf geschreven cursusboeken is die passie terug te vinden. Naast cursussen met open inschrijving geeft Overschie ook cursussen op maat voor bedrijven, ook in België en het verdere buitenland. Centraal in de negen cursussen die Overschie aanbiedt, staat het ontwerp en onderhoud van installaties voor het verpompen van vloeistoffen met behulp van centrifugaalpompen, dus inclusief aanzuig- en persleidingen en de frequentieregeling. Dat is vrij uniek, omdat er weinig mensen zijn die verstand hebben van zowel hydraulica als elektrotechniek.

KENNIS DIE BEKLIJFT

Tijdens de cursussen weet

Overschie zijn passie voor pompen ook over te dragen op zijn cursisten. “Als ze binnenkomen, zitten ze eerst een kwartiertje achterover in hun stoel de kat uit de boom te kijken. Maar daarna zitten ze letterlijk op het puntje van hun stoel om maar niks te missen. Het komt ook regelmatig voor dat een cursus uitloopt, omdat de cursisten niet meer kunnen ophouden met praten over dingen die ze in de praktijk tegenkomen.” Belangstelling voor techniek had Overschie altijd al, maar zijn passie voor pompen is ontstaan toen hij ging werken voor een groothandel in pompen. “Vanaf dag één ben ik daar alles wat los en vast zat gaan leren over

pompen en hoe je die optimaal kunt gebruiken. Dat is nu bijna veertien jaar geleden, maar dat leerproces is nooit opgehouden. Iedere dag nog heb ik contacten met inkopers, verkopers, installateurs en onderhoudsmonteurs en iedere dag leer ik nog dingen bij. En het is kennis die beklijft, want elke technicus weet dat je het meeste leert van fouten.”

THEORIE EN PRAKTIJK

Volgens Overschie is dat ook de kracht van zijn cursussen: de koppeling van de theorie met voorbeelden uit de praktijk van alledag. “Droge theorie wordt stukken beter verteerbaar als je die kunt kop-

“Elke technicus weet dat je het meeste leert van fouten”

Stromingsleer Cursusleider met pompenpassie

STORINGZOEKEN

Een van de cursussen die Overschie aanbiedt, is Storingzoeken. Daarbij krijgen de deelnemers enkele veel voorkomende storingen voorgeschoteld, die ze vervolgens systematisch via een stappenplan analyseren en oplossen. De systematiek bestaat eruit dat alle onderdelen van de pompinstallatie (leiding, pomphuis, waaier, seal, medium en besturing) worden nagelopen op een aantal facetten. Niet alleen door te kijken, maar ook door te luisteren naar de klant en naar de pomp. Aan het eind van de cursus kan de monteur storingen herkennen, de oorzaak opsporen en de storing verhelpen. Meer informatie: www.cursuscentrumoverschie.nl

pelen aan dingen waar cursisten in de praktijk tegenaan lopen. Daarom sleep ik ook die koffers met onderdelen mee. Dan kan ik laten zien waarom de ene kraan wel waterslag geeft en de andere niet. Of wat de oorzaak is van een kapotte waaier. Ook laat ik tijdens de cursus veel foto's en filmpjes zien en laat ik horen hoe cavitatie klinkt."

UNIEKE POMPTAFEL

Voor zijn cursus Stromingsleer beschikt Overschie sinds kort over een pomptafel van plexiglas, een model van een pompinstallatie met doorzichtige leidingen, bochten, knieën en T-stukken. "Het model geeft de cursisten daadwerkelijk inzicht in het stromingsgedrag van een vloeistof in een pompinstallatie. De tafel is ook voorzien van allerlei meetapparatuur, waaronder een trillingsmeter. Op die manier leren ze om theoretische kennis direct toe te passen bij het ontwerpen van een installatie. Ik ken niemand die zo'n pomptafel tot zijn beschikking heeft voor zijn cursus.

De ervaring leert dat het een buitengewoon effectieve manier is om kennis over te dragen." Tijdens de cursussen krijgen de deelnemers ook veel praktische tips, bijvoorbeeld over de beste volgorde om een pomp uit elkaar te halen en weer in elkaar te zetten zonder onderdelen over te houden. Ook veiligheid krijgt veel aandacht. Overschie: "Monteurs hebben bijna allemaal een VCA-certificaat, maar in de haast vergeten ze soms dat een vloeistof ook heet kan zijn of agressief."

KOFFIE DRINKEN

"Mijn collega met wie ik sommige cursussen geef, is zelf servicemonteur en kent allerlei trucjes om ongevallen te voorkomen. Als er bijvoorbeeld een storing is aan de frequentieregelaar moet je die eerst uitzetten, dan even koffie gaan drinken en dan pas aan het

werk gaan. Op die manier kunnen de condensatoren zich ontladen en voorkom je dat je een opdonder krijgt." Cursuscentrum Overschie bestaat sinds 2007 en voorziet volgens Jos Overschie duidelijk in een behoefte. "Pomptechniek leer je grotendeels in de praktijk. Vroeger gebeurde dat werkendeweg, omdat je als aankomend installateur of onderhoudsmonteur meeliep met een oude rot in het vak. Die vorm van al doende leren bestaat bijna niet meer, waardoor iedereen het wiel weer moet uitvinden. Zelf ben ik daar indertijd ook tegenaan gelopen, maar ik heb het geluk gehad dat ik veel heb kunnen leren van klanten en collega's. Die kennis heb ik omgezet in cursussen, voor iedereen die zich wil bijscholen of omscholen."

* Joost van Kasteren is journalist, commentator en cursusleider

"Werkendeweg leren bestaat bijna niet meer, waardoor iedereen het wiel weer moet uitvinden"

